

Handläggare: Christina Österling
Tfn: 08/508 09 527

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Öppen förskola på Norrmalm - svar på medborgarförslag

Förslag till beslut

Medborgarförslaget besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Ylva Tengblad
stadsdelsdirektör

Annette Luengo
avdelningschef

Sammanfattning

Stadsdelsförvaltningen har fått i uppdrag att bereda ett medborgarförslag om att starta en öppen förskola på Norrmalm. Förslagsställaren föreslår även att boende på Norrmalm ska kunna besöka Kungsholmens och Östermalms öppna förskolor till dess att en likvärdig verksamhet kommit i gång på Norrmalm.

Stadsdelsförvaltningen anser att den befintliga verksamheten Träffplatsen för hemmavarande föräldrar och barn tillsammans med stadsdelens två parklekar är ett bra alternativ till en öppen förskola. Stadsdelsförvaltningen anser det inte vara prioriterat att starta en öppen förskola i likhet med den på Östermalm och Kungsholmen.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom stadsmiljö- och planeringsavdelningen i samråd med barn- och ungdomsavdelningen.

Bakgrund

Mattis Lind har inkommit med ett medborgarförslag om att Norrmalms stadsdelsförvaltning ska erbjuda en likvärdig öppen förskola som Kungsholmens och Östermalms stadsdelsnämnder. Vidare föreslår Mattis Lind att Norrmalms stadsdelsförvaltning ska komma överens med Östermalms- och Kungsholmens stadsdelsförvaltningar om att boende på Norrmalm ska få besöka deras verksamheter. Detta till dess att den öppna förskolan på Norrmalm kommit i gång.

Stadsdelsnämnden har vid sitt sammanträde den 19 februari beslutat att överlämna medborgarförslaget till förvaltningen för beredning.

Begreppsdefinition av öppen förskola

Öppen förskola är en kompletterande form av förskoleverksamhet som riktar sig till barn som inte är inskrivna i förskola samt förälder, dagbarnvårdare eller annan vuxen som har ansvar för medföljande barn. Den öppna förskolan erbjuder barn en pedagogisk gruppverksamhet samtidigt som den kan ge föräldrar stöd i föräldrarollen. Verksamheten är i allmänhet avgiftsfri (Skolverket, allmänna råd med kommentarer för öppen förskola, 2000:1).

Förvaltningens förslag

Från lekrådgivning till öppen förskola

Öppen förskola har sina rötter i den lekrådgivning som startade i början av 1970-talet. Verksamheten kom att utvecklas till en träffpunkt för hemmavarande småbarnsföräldrar, deras barn och dagbarnvårdare. Under 1980 talet uppmuntrades utbyggnaden av öppen förskola bland annat med statsbidrag och i början av 1990-talet fanns det som flest öppna förskolor. Sedan avskaffades statsbidragen och många öppna förskolor avvecklades (Skolverket, allmänna råd med kommentarer för öppen förskola, 2000:1).

Träffplatsen som alternativ till öppna förskolan

På Norrmalm avvecklades den öppna förskolan 1999. Som alternativ öppnades 2000 en träffplats för hemmavarande föräldrar och barn, även kallad Träffplatsen. Träffplatsen är belägen på Surbrunnsgatan 62-64 och är öppen måndagar, tisdagar och torsdagar från klockan 09.30 till 14.00. Tanken är att Träffplatsen ska ge utrymme för föräldrarnas egna idéer och initiativ. Där finns även möjlighet att göra i ordning mat till barnen samt koka kaffe till självkostnadspris.

Utvärdering av Träffplatsen – bättre information och sångstunder

Hösten 2002 gjordes en utvärdering av Träffplatsens verksamhet. Bland annat framkom önskemål om sångstund och bättre information om verksamheten. Med anledning av Mattis Linds medborgarförslag och utvärderingen kommer stadsdelsförvaltningen undersöka möjligheterna att anordna sångstund på Träffplatsen. Stadsdelsförvaltningen ska även se över och förbättra informationen om Träffplatsen.

Stadsdelens två parklekar är ytterligare två träffplatser för föräldrar och deras barn

Utöver Träffplatsen finns aktiviteter i stadsdelens två parklekar som är belägna i Vasaparken och Observatorielunden. Vasaparkens parklek har en särskild tid inomhus för små barn på onsdagar mellan klockan 10.00 och 14.00. Ibland anordnas gemensamma aktiviteter så som sagoläsning och sångstund. Dagligen finns det ett stort antal småbarnsföräldrar utomhus i Vasaparken. På eget initiativ anordnar föräldrarna olika aktiviteter, exempelvis gemensamma utflykter. Även till Observatorielundens parklek är det många småbarnsföräldrar som kommer dagligen.

Öppen förskola är inte en prioriterad verksamhet i Stockholms Stads budget

I Stockholms Stads budget för 2004 med inriktning mot 2005 och 2006 finns inte öppen förskola med som en prioriterad verksamhet. Alla stadens verksamheter ska på olika sätt genomföra effektiviseringar. Verksamheter som har ett stort värde kan därför komma att minska i omfattning eller helt upphöra.

Träffplatsen tillsammans med parklekarna är ett bra alternativ till öppna förskolan

Träffplatsen tillsammans med parklekarna är ett bra alternativ till öppen förskola. Stadsdelsförvaltningen anser det inte vara prioriterat att starta en öppen förskola i likhet med den på Östermalm och Kungsholmen.

Det är riktigt som Mattis Lind skriver i sitt medborgarförslag att Träffplatsens lokaler tagits i anspråk för annan verksamhet. Det gällde dock en kortare period under februari och mars 2003. Stadsdelsförvaltningen använde Träffplatsens lokaler för att inskola en grupp förskolebarn på grund av förseningar vid en ombyggnation.

Församlingarnas verksamheter är ett bra komplement till den kommunala verksamheten

En del av de föräldrar som bor på Norrmalm vänder sig till de öppna verksamheter som stadsdelens församlingar erbjuder. Stadsdelsförvaltningens anser att församlingarnas verksamheter är ett bra komplement till den kommunala verksamheten och stadsdelsförvaltningen uppskattar församlingarnas insatser.

Öppna förskolorna är en öppen verksamhet om förutsättningar finns

I medborgarförslaget skriver Mattis Lind att han besökt andra stadsdelars öppna förskolor, exempelvis på Kungsholmen och Östermalm. Mattis Lind har då fått känslan

av att han släpps in på nåder eftersom verksamheterna endast vänder sig till boende i stadsdelen.

De öppna förskolorna vänder sig i första hand till de boende inom de stadsdelar där de är belägna. Detta gör att verksamheterna endast är dimensionerade efter stadsdelarnas egna behov. Däremot är öppen förskola en öppen verksamhet, vilket gör att om förutsättningar finns är man välkommen till andra stadsdelars verksamheter.

Servicenivån kan se olika ut i stadsdelarna

I medborgarförslaget skriver Mattis Lind även att skattesatsen är densamma i alla stadsdelar och att det då rimligtvis borde vara en servicenivå som i det närmaste är identisk stadsdelarna i mellan. Stadsdelarna ser dock olika ut avseende exempelvis socioekonomiska faktorer, befolkningsstruktur och tilldelas ekonomiska medel utifrån detta. Det är även viktigt att stadsdelsnämnderna kan göra egna prioriteringar och fatta erforderliga beslut om förändringar av verksamheter för att kunna ta ansvar för budgeten.

Bilaga

Öppen förskola på Norrmalm – medborgarförslag från Mattis Lind.